

به نام آفریده کاربی بهتا

مړامنامه ی حزب حرکت مردمی افغانستان

سال:

۱۳۵۰

Ketabton.com

مراومه ی حزب حرکت مردمی افغانستان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۲

مشخصات

اسم: مراومه ی حزب حرکت مردمی افغانستان

(در ۱۰ فصل)

نگارش: حزب حرکت مردمی افغانستان

برگردان از پشتو به دری افغانی: مصطفی عمرزی

تایپ و دیزاین: م.ع

شمار صفحات: ۱۹

نوبت نشر: اول

ناشر: حزب حرکت مردمی افغانستان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

سال: ۱۳۹۵ شمسی

فهرست

فصل اول

۱- مشی خارجی

فصل دوم

۲- مشی داخلی

فصل سوم

۳- مشی اقتصادی

فصل چهارم

۴- مشی زراعتی

فصل پنجم

۵- مشی معادن و صنایع

فصل ششم

۶- مشی فرهنگی

فصل هفتم

۷- مشی صحی

فصل هشتم

مرامنامه ی حزب حرکت مردمی افغانستان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۴

۸- مشی تعلیم و تربیه

فصل نهم

۹- مشی انتخاباتی

فصل دهم

۱۰- امور متفرقه

۱۱- معرفی مترجم

دیباچه

حزب حرکت مردمی افغانستان در چنان بُرهه ی تاریخ افغانستان به میان می آید که کشور محبوب ما از مسیر دشوار می گذرد. پس از مشوره و بحث با عالمان دینی، دانشمندان، شخصیت های ملی و محاسن سپید کشور، تصمیم گرفته شد جهت حل مشکلات، یک حرکت مردمی به میان آید. اگر در چنین شرایطی خاموشی اختیار کرده در انتظار باشیم خارجیان، مشکلات ما را حل کنند، این هرگز ممکن نیست. ما فقط می توانیم با یک حرکت متعهد مردمی، دشواری های خویش را رفع کنیم. حرکت مردمی افغانستان بر همین مبنا ایجاد شده است. حمایت از این حزب، حمایت از افغانستان و ملت افغان است. مهمترین نکات مرامنامه ی این حزب، به گونه ی زیر اند:

فصل اول

مشى خارجی

- ۱- پیش از همه، حفاظت از آزادی افغانستان، تمامیت ارضی و حاکمیت ملی، از اهم کار است.
- ۲- به کمک کشور های منطقه و سازمان ملل، مشارکت صلح آمیز جهت رفع دشواری ها با همسایه گان.
- ۳- عدم مداخله در امور سایر کشور ها.
- ۴- حرکت مردمی افغانستان به هیچ کسی اجازه نمی دهد از طریق کشور ما، امنیت سایر کشور ها را زیان برساند.
- ۵- حمایت همه جانبه از مشى سازمان ملل و کمک در این مامول.

- ۶- انجام تصامیم بر اساس داوری آزاد و احترام متقابل در امور جهانی.
- ۷- جهت حفظ استقلال افغانستان، انجام تلاش های جهانی به کمک سازمان ملل.
- ۸- حمایت از کنوانسیون های جهانی و حقوق بشری.
- ۹- به هیچ گروه داخلی و خارجی، اجازه داده نمی شود در پی گسست افغانستان باشند.

فصل دوم مشی داخلی

- ۱- در شرایط کنونی، حزب حرکت مردمی افغانستان بر نظارت ملی با سیستم مرکزگرا، تاکید می ورزد.
- ۲- این حزب سیاسی، تمام اقوام را به برادری و اتحاد، تشویق می کند.
- ۳- این حزب سیاسی و ملی، راز موفقیت ملت را فقط در اتحاد می بیند.
- ۴- حرکت مردمی، حمایت از ارزش های ملی و اسلامی افغانان در چوکات قانون اساسی را از مکلفیت های خویش می شمارد.
- ۵- تلاش در میان مردم برای عدالت اجتماعی، صلح پایدار و برادری، از اولویت های حرکت مردمی شمرده می شود.

- ۶- مبارزه بر ضد نظریات افراطی و تخریبی، نه فقط وظیفه ی شخصی و ملی هر هموطن است، بل مسوولیت بزرگ این حزب نیز شمرده می شود.
- ۷- جلب کمک های بی قید و شرط موسسات خارجی و صرف آن ها در حدود دولت.
- ۸- ایجاد دیوان عالی برای بررسی و محاسبه ی امور مالی و اداری به سطح کشور.
- ۹- برداشتن گام های مهم برای تامین امنیت سرتاسری در تمام افغانستان. خلع سلاح افراد مسلح غیرمسوول و جمع آوری اسلحه.
- ۱۰- در پرتو احکام الهی، دفاع از حقوق زنان که نیم جامعه را تشکیل می دهند، مسوولیت ملی و اسلامی این حزب است.
- ۱۱- بازگرداندن با عزت مهاجران افغان به وطن، از مسوولیت های بزرگ این حزب، شمرده می شود.
- ۱۲- تلاش های همه جانبه برای ایجاد یک جامعه ی مدنی و اسلامی و ارتقای شعور مردم.
- ۱۳- مبارزه بر ضد تعصب قومی، مذهبی، زبانی، سمتی و فساد اداری، از وظایف مهم این حزب به شمار می رود.
- ۱۴- توزیع عادلانه ی زمین های دولتی برای آن مهاجران و خانواده های نادار که دوباره به وطن بر می گردند و محل اقامت ندارند.

- ۱۵- تامین نیاز های اولیه ی زنده گی برای بیوه گان و یتیمان.
- ۱۶- اعمار تاسیسات برای رفاه عامه، اولیت کاری حزب است.
- ۱۷- تامین معاش و اقامتگاه مناسب برای معیوبان و معلولان.
- ۱۸- تامین معاش مناسب برای متقاعدین تا پایان زنده گی.
- ۱۹- برای استحکام عدل و انصاف، اصلاحات فوری و عاجل در ادارات عدلی و قضایی.

فصل سوم مشی اقتصادی

- ۱- بازگشایی راه ابریشم.
- ۲- ایجاد رابطه ی خوب تجارتي و صنعتی با کشور های صنعتی.
- ۳- کاهش یا از میان بردن محصول گمرگی بر مواد اولیه ی مورد نیاز و افزایش آن بر مواد غیر ضروری.
- ۴- تامین تناسب میان صادرات و واردات.
- ۵- تشویق سرمایه گذاران خارجی و داخلی و تلاش لازم برای حفاظت آنان.
- ۶- انکشاف و توسعه ی سکتور خصوصی و مختلط.
- ۷- تاسیس کارخانه های کوچک و بزرگ برای خروج از حالت مصرفی و وارداتی و تهیه ی برنامه های حرفه یی و کدري برای انکشاف اقتصادی و محو بی کاری.

فصل چهارم مشی زراعتی

- ۱- میکانیزه کردن زراعت و اولویت بخشیدن این بخش.
- ۲- جست و جوی مارکیت ها به سطح ملی و بین المللی برای حاصلات زراعتی داخلی.
- ۳- عمران دشت های خشک و استفاده از آن ها برای زراعت و تقسیم عادلانه ی آن ها به افراد بی خانه.
- ۴- جلب کمک های اقتصادی، تخنیکی و حرفه یی برای زارعان.
- ۵- اعمار بند های خورد و کوچک و کاریز ها برای زراعتی ساختن دشت های خشک.
- ۶- ایجاد فارم های زراعتی برای ترویج تخم های اصلاح شده و نهال های مثمر.
- ۷- ایجاد بانک های زراعتی و ارائه ی قرضه های کوتاه و درازمدت برای کمک به زارعان.
- ۸- ایجاد فارم ها و کلینیک های حیوانی و افزودی به نسل اصلاح شده ی مواشی.
- ۹- جلوگیری از تولید، استعمال و توریید پلاستیک. تلاش برای جلوگیری از حفر خودسر چاه های عمیق. سعی برای حفر چاه های سبتیک.

فصل پنجم مشی معادن و صنایع

- ۱- ایجاد طرح های علمی، حرفه یی و سروی برای استخراج معادن و رونق صنایع.
- ۲- ایجاد کارخانه های خورد و بزرگ و تشویق این عرصه با استفاده از تکنالوژی نو، از اولویت کاری حزب است.
- ۳- تاسیس بانک های صنعتی و تجاری. حمایت از مولدان و سرمایه گذاران ملی و بین المللی و تهیه ی قرضه های کوتاه مدت و درازمدت برای آنان.
- ۴- جلوگیری از رقابت منفی خارجی در برابر تولیدات داخلی.

فصل ششم مشی فرهنگی

- ۱- حمایت از آزادی بیان در پرتو قانون اساسی، فرهنگ اسلامی و ارزش های ملی.
- ۲- ایجاد مراکز فرهنگی و همصدایی میان رسانه های اجتماعی در روشنایی مردمسالاری و اتحاد ملی.
- ۳- حفاظت و انکشاف آثار تاریخی و ملی به گونه ی مسلکی و عصری.
- ۴- فقط انکشاف فرهنگ اسلامی و ملی را بر عهده می گیریم.

۵- احیای افتخارات اسلامی، تاریخی و فرهنگی و در روشنایی آن ها، خلق ایده ی اعتدال تا جوانان را در برابر افراطیت کنونی، حفاظت کند.

۶- توسعه ی فرهنگ برادری و مسالمت آمیز به جای تشت و زورسالاری.

۷- حرکت مردمی افغانستان به لحاظ فکری، یک حزب میانه رو سیاسی است که برای مبارزه با افراطیت، قاطعانه تعهد دارد.

فصل هفتم

مشی صحی

- ۱- ایجاد مراکز درمانی رایگان در تمام کشور.
- ۲- ایجاد سیستم های صحی و بیمه ی اجتماعی موازی با معیار های روز.
- ۳- جلوگیری از توريد ادويه ی بی کیفیت و تاریخ گذشته.
- ۴- ایجاد کارخانه های تولید ادويه ی با کیفیت.
- ۵- ایجاد مراکز صحی برای حمایت از مادر و کودک.
- ۶- ایجاد مراکز وسیع صحی برای تداوی امراض مزمن.

فصل هشتم

مشی تعلیم و تربیه

- ۱- ایجاد زمینه ی تحصیل رایگان در تمام کشور.
- ۲- وضع و تقسیم آموزش های حرفه یی در چوکات تعلیم و تربیه.

- ۳- تامین تناسب میان آموزش های عصری و دینی.
- ۴- ایجاد انستیتوت های حرفه یی و کدوری و زمینه سازی برای آموزش های عالی به سطح ماستری و دکتورا.
- ۵- ایجاد کتابخانه ها و لابراتوار های حرفه یی و تجربی.

فصل نهم مشى انتخاباتى

- ۱- مردمسالاری در نبود نقش احزاب در شورای ملی، ناممکن است. بنا بر این مهمترین وظیفه ی این حزب، افزایش نقش احزاب در شورای ملی می باشد.
- ۲- حزب حرکت ملی افغانستان، مختار است نامزد خویش را به ارگان های انتخاباتی دولت معرفی یا از چنان شخصی حمایت کند که دارای تجربه، لیاقت، صداقت و امانتداری بوده و بر اساس قانون اساسی، واجد شرایط باشد.

فصل دهم امور متفرقه

- ۱- مبارزه برای تحفظ محیط زیست، الزامی ست.
- ۲- توجه بر پروژه های عام المنفعه.
- ۳- ترویج پول افغانی به جای ارز خارجی و توجه جدی بر این مامول.

مرامنامه ی حزب حرکت مردمی افغانستان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۱۳

۴- اجرای معاش در ادارات دولتی و غیر دولتی به پول افغانی و حذف معاشات دالری.

۵- جلوگیری از کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر.

یادآوری:

این مرامنامه که در «۱۰» فصل ترتیب و تنظیم شده است، پس از طی مراحل قانونی و پذیرش اعضای موسسان، تا زمان جرگه ی عمومی حزب، قابل اعتبار می باشد.

معرفی مترجم / مصطفی «عمرزی»
(نویسنده، پژوهشگر و روزنامه نگار)

- متولد ۲ عقرب سال ۱۳۶۲ در کابل.
- فارغ از «لیسه ی عالی استقلال» در سال ۱۳۷۸.
- فارغ به سویه ی دیپلوم از بخش «رادیو و تلویزیون» پوهنځی ژورنالیزم پوهنتون کابل در سال ۱۳۸۲.
- دارنده ی گواهینامه ی «گزارشگر انتخابات» از پروژه های آموزشی شبکه ی جهانی BBC.

تجربیات کاری:

عضو شورای مرکزی، گزارشگر، خبرنگار، روزنامه نگار، مدیر مسوول نشریه، همکار قلمی، مصحح، نویسنده، تهیه کننده، کارگردان، مسوول ارزیابی نشرات، مسوول طرح و ارزیابی و مسوول واحد فرهنگی در نهاد ها و رسانه هایی چون اتحادیه ی ملی ژورنالیستان افغانستان، اتحادیه ی ملی ژورنالیستان و خبرنگاران افغانستان، انجمن شاعران و نویسندگان افغانستان، هفته نامه ی «قلم»، تلویزیون «۱»، رادیو و تلویزیون «باختر»، فصلنامه ی «بنیان اندیشی» (منتشره در جمهوری اسلامی ایران)، روزنامه ی «سرخط»، مجله ی «اوربند»، گاهنامه ی «تحریک»، وب سایت «تول افغان»، وب سایت «تول افغانستان»، وب سایت «دعوت میدیا ۲۴»، وب سایت «تاند»، وب سایت «روهی»، وب سایت «حقیقت»، وب سایت «دانشنامه ی افغان»، وب سایت

- «سمسور»، وب سایت «لر او بر»، وب سایت «نن»، وب سایت «خبرپانه»، وب سایت «کتابتون» و واحد تولید «آمو فلم».
- آفرینش های کاری- فرهنگی
برنامه ها و فلم های مستند تلویزیونی:
- ۱- برنامه ای مستند تاریخی «یک سده فراز و نشیب» در تلویزیون «باختر»: ۱۴ قسمت ۲۴ دقیقه یی.
  - ۲- برنامه ای مستند تاریخی «آینه ای تاریخ» در تلویزیون «باختر»: ۱۸ قسمت ۲۴ دقیقه یی.
  - ۳- برنامه ای مستند ادبی «نای» در تلویزیون «باختر»: ۲۰ قسمت ۲۴ دقیقه یی.
  - ۴- فلم مستند «۲۶ سرطان» در تلویزیون «باختر»: ۲۴ دقیقه.
  - ۵- فلم مستند «پژواک کوهسار» (پیرامون زنده گی مرحوم فقیر فروزی) در تلویزیون «باختر»: ۴۰ دقیقه.
- تخلیقات:

- ۱- صحبت های مغاره نشینان (طنزی)- منتشر شده است.
- ۲- افغانستان و بازار آزاد (سیاسی- اجتماعی)- منتشر شده است.
- ۳- مرز و بوم (تاریخی).
- ۴- چهار یادواره (معرفی چهار فرهنگی افغان)- منتشر شده است.
- ۵- سخن در سخن (معرفی کتاب ها).
- ۶- یک قرن در تاریخ و افسانه (تاریخ تحلیلی و شفاهی افغانستان از ۱۹۰۰ تا ۲۰۰۰ میلادی)- منتشر شده است.
- ۷- افغانستان (مشاهیر افغان)- منتشر شده است.
- ۸- پشتون ها (تحلیلی)- منتشر شده است.
- ۹- رسانه ها، مدیریت و نوسان ها (رسانه یی).
- ۱۰- در هرج و مرج زیستن (سیاسی- اجتماعی).

- ۱۱- تاریخ عمیق (طنزی).
- ۱۲- اندیشه در بستر سیاست و اجتماع (مقالات منتشره در روزنامه ی سرخط) - منتشر شده است.
- ۱۳- با زبان دری (تحقیقی - تحلیلی) - منتشر شده است.
- ۱۴- روزگار (نوستالژی).
- ۱۵- پاسخ (واکنش ها).
- ۱۶- تامل و تعامل فرهنگی (فرهنگی).
- ۱۷- ارتجاع و مرتجع (انتقادی).
- ۱۸- سیر فرهنگی (فرهنگی).
- ۱۹- پی آمد تصویر (فلم و سینما).
- ۲۰- در منظر بیگانه (تحلیلی).
- ۲۱- ذهنیت متنازع (ابراز نظر).

جزوه ها:

- ۱- به رنگ آبی (زنده گی شهید مینا).
- ۲- مردی از سرزمین آزاده گان (زنده گی و برنامه ی انتخاباتی محمد شفیق گل آقا شیرزی).
- ۳- محمد نادر «نعیم» (زنده گی و برنامه ی انتخاباتی محمد نادر نعیم).

تالیفات:

- ۱- هنر در سینمای افغانان (فلم هنری سینمایی افغانستان از ۱۳۲۷ تا امروز) - منتشر شده است.

گردآوری ها:

- ۱- زمانی که مفاخر ناچیز می شوند (تنقید تاریخی) - منتشر شده است.

۲- حقیقت خورشید (پیرامون کلمات افغان و افغانستان) - منتشر شده است.

۳- در جغرافیای جهان سوم (بررسی ستم ملی و ستیز قومی در ایران).

۴- در متن مدعا (اهل سنت در جمهوری اسلامی ایران).

۵- نگرش نو بر شاهنامه و فردوسی (تنقید فردوسی و شاهنامه) - منتشر شده است.

۶- مُنحنی تاریخ (تنقید کوروش و سلسله ی هخامنشی) - منتشر شده است.

۷- آریایسم (تنقید پدیده ی آریایی) - منتشر شده است.

۸- پور خرد (معرفی زنده یاد استاد ناصر پورپیرار) - منتشر شده است.

۹- دری افغانی (پیرامون زبان دری و ویژه گی های آن) - منتشر شده است.

۱۰- آیین های سخیف (تنقید ادیان زردشتی، مزدکی و مانوی) - منتشر شده است.

۱۱- کتاب نامه ی من (پیرامون زنده گی و کارنامه ی مصطفی عمرزی).

۱۲- پندار ستمی (تنقید و بررسی پدیده ی معروف به ستمی).

۱۳- آرکایسم (تنقید باستانگرایی) - منتشر شده است.

۱۴- معنی (گزیده هایی از سخنان اندیشمندان).

۱۵- محوطه ی سیاه (تبیین و بررسی فارسیسم).

۱۶- رسالت ملی (کارنامه ی محمد طارق بزگر).

ترجمه ها:

۱- تا حصار پنتاگون (سفرنامه ی واشنگتن): محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.

۲- رسانه های کنونی افغانی: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.

- ۳- ساختار هندسی شعر پشتو: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۴- انگیزه های فرار نخبه گان حرفه یی از افغانستان: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۵- تخت دهلی را فراموش می کنم (سفرنامه ی هند): محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۶- افغانستان در پیچ و خم سیاست: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۷- اگر جهانیان شکست بخورند؟: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۸- درست نویسی پشتو: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۹- فقر فرهنگی: محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۱۰- در قلب کرملین (سفرنامه ی مسکو): محمد اسماعیل «یون»- منتشر شده است.
- ۱۱- مشی «تحریک ملی افغانستان»- در اختیار «د افغانستان ملی تحریک»، قرار داده شده است.
- ۱۲- اساسنامه ی «روند ملی جوانان افغان»- در «اختیار روند ملی جوانان افغان»، قرار داده شده است.
- ۱۳- اساسنامه ی «انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان»- در اختیار این نهاد، قرار داده شده است.
- ۱۴- اساسنامه ی «حزب حرکت مردمی افغانستان»- در اختیار این حزب، قرار داده شده است.
- ۱۵- مرامنامه ی «حزب حرکت مردمی افغانستان»- در اختیار این حزب، قرار داده شده است.
- ۱۶- ناگفته های ارگ: محمد اسماعیل «یون».

همکاری های فرهنگی با دیگران در تهیه ی کتاب ها، فلم ها و برنامه ها

کتاب ها و نشریات:

«سایه بان بی سایه»، «تحقیقی پیرامون سوابق تاریخی و موقف حقوقی قرارداد و خط دیورند»، «پشتونستان»، «پژواک؛ زنده ی جاویدان است»، «منار نجات»، «حکیمیت انگلیس در سیستان»، «زنده گی امیر دوست محمد خان - جلد اول» و «پیروزی» (راجع به احمد یاسین سالک قادری).
فلم ها و برنامه های تلویزیونی:
«مستند باختر» (برنامه ی تاریخی)، برنامه ی اجتماعی «همتا»، «بازتاب اعتماد مردم» (سلسله ی انتخاباتی) و «شهید ملت» (مستند زنده گی شهید عبدالحق).
تأییدات فرهنگی - مدنی:

- ستایشنامه ی «پوهنځی ژورنالیزم» پوهنتون کابل در سال ۱۳۸۲ش.
- ستایشنامه ی «مجمع صلح افغانستان» در سال ۱۳۸۶ش.
- ستایشنامه ی «شورای ژورنالیستان افغانستان» در سال ۱۳۹۳ش.
- ستایشنامه ی «مشرانو جرگه ی افغانستان» در سال ۱۳۹۶ش.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**